The Virtues Series

BÉ HỌC LỄ GIÁO

Bài học về **tính cần cù**

James có thể làm được

James works it out

SONG NGỮ ANH-VIỆT

First News

Ken Spillman – James Tan

Biên dịch: Bùi Thị Ngọc Hương

NHÀ XUẤT BẢN TỔNG HỢP THÀNH PHỐ HỒ CHÍ MINH

Duong Kobo's Book Club

Tủ sách Kỹ thuật số
dành cho
Kindle & Kobo

SCAN TO JOIN

ETHAN SỬA SAI

First News

Chịu trách nhiệm xuất bản:

Giám đốc - Tổng Biên tập

ĐINH THỊ THANH THỦY

Chịu trách nhiệm bản thảo:

HOÀNG THỊ HƯỜNG

Biên tập: Đào Thị Thúy Ngần

Bìa: Nguyễn Hùng

Trình bày: Bích Trâm

Sửa bản in: Bảo Trang

Tác giả: Ken Spillman

Minh họa: James Tan

NHÀ XUẤT BẢN TỔNG HỢP THÀNH PHỐ HỒ CHÍ MINH

62 Nguyễn Thị Minh Khai - Q.1 - TP.HCM

ĐT: 38225340 - 38296764 - 38247225 - Fax: 84.8.38222726

Email: tonghop@nxbhcm.com.vn

Sách online: www.nxbhcm.com.vn / Ebook: www.sachweb.vn

NHÀ SÁCH TỔNG HỢP 1

62 Nguyễn Thị Minh Khai, Q.1, TP.HCM - ĐT: 38 256 804

NHÀ SÁCH TỔNG HỢP 2

86 - 88 Nguyễn Tất Thành, Q.4, TP.HCM - ĐT: 39 433 868

Thực hiện liên kết

Công ty TNHH Văn hóa Sáng tạo Trí Việt (First News)

11H Nguyễn Thị Minh Khai, P. Bến Nghé, Q.1, TP. HCM

In lần thứ 1, số lượng 4.000 cuốn, khổ 14,5 x 20,5 cm tại Công ty Cổ phần In Vườn Lài (106 Đào Duy Từ, P. 5, Q. 10, TP. HCM). Xác nhận đăng ký xuất bản số 4637-2016/CXBIPH/08-328/THTPHCM ngày 19/12/2016 - QĐXB số 1634/QĐ - THTPHCM-2016 ngày 21/12/2016. In xong và nộp lưu chiểu quý I/2017. ISBN: 978-604-58-5919-3.

THÂN GỬI QUÝ PHỤ HUYNH VÀ QUÝ THẦY CÔ GIÁO,

Chúng ta vẫn thường lấy làm ngạc nhiên rằng đôi khi những điều tưởng chừng như nhỏ bé, bình dị và hết sức đơn giản lại có thể có ảnh hưởng rất lớn đến con trẻ.

Trong bộ sách này, tác giả Ken Spillman hoàn toàn không giáo dục các em theo một khuôn mẫu lễ giáo cứng nhắc, mà thay vào đó, ông đã dùng chính góc nhìn của trẻ thơ để biểu đạt rõ nét những cảm xúc, sự nhạy cảm và chiều sâu suy nghĩ trong mỗi tình huống cuộc sống hằng ngày mà các em có thể đã, đang và sẽ gặp, song chưa có cách cư xử hay suy nghĩ thích hợp.

Bộ sách THẦN ĐỒNG TIẾNG ANH - BÉ HỌC LỄ GIÁO là những câu chuyện đời thường, sinh động giúp các em hiểu rõ rằng những chọn lựa, những lời hứa, những cách cư xử tuy nhỏ nhưng sẽ góp phần lớn trong việc xây dựng nên tính cách, lễ giáo của mỗi người.

Mỗi nhân vật tí hon sẽ thuật lại câu chuyện và cách giải quyết tình huống của riêng mình, từ đó các độc giả nhí sẽ có thể nhìn nhận lại bản thân, học hỏi thêm điều mới. Nhờ vậy, tính cách tích cực sâu thẳm trong các em sẽ phát triển một cách tự nhiên.

Hơn nữa, có nhiều nghiên cứu cho rằng văn học có sức mạnh to lớn trong việc định hình trí tuệ và tâm hồn của trẻ em. Theo học giả Gates và Mark: “Thông qua cánh cửa văn học, chúng ta được bước vào một thế giới vô hình, một thế giới cho phép chúng ta có sự nhìn nhận, cảm thông, thấu hiểu đến mức cuối cùng sẽ làm thay đổi chính cách chúng ta nhìn nhận bản thân và cuộc sống”.

Vì thế, điểm đặc biệt nữa của bộ sách này nằm ngay chính bản thân câu chữ tiếng Anh được chọn lọc từ 5.000 từ vựng căn bản dành cho trẻ em.

Mỗi tập truyện chứa gần 1.000 từ vựng tiếng Anh thông dụng sẽ giúp các em vừa trau dồi vốn từ vừa nâng cao khả năng đọc hiểu và cách xử lý ngôn từ mang đậm tính văn học của mình. Những từ khó sẽ được in nghiêng để các em có thể học thêm.

Tôi tin chắc các em sẽ đạt được những điều này qua bộ sách này của Ken Spillman.

Tiến sĩ - Giáo sư phụ tá Myra Garces-Bacsal,

Điều phối viên Chương trình Thạc sĩ chất lượng cao

Học viện Giáo dục Quốc gia, Singapore

CHAPTER 1 - CHƯƠNG 1

"Mum, can you please come and help me?"

James was *stuck* with his homework - again.

Mum looked up from Facebook. "Have you even tried, James? Some questions might be a bit tricky, but that's the point of them. All they need is a little careful thought."

***

"Mẹ ơi, mẹ có thể đến giúp con được không ạ?"

James lại bị "*bí*" với bài tập về nhà.

Từ màn hình Facebook, mẹ ngước nhìn cậu. "Con đã thử làm chưa vậy James? Có một số câu hỏi có thể khá hóc búa, nhưng như thế mới là câu hỏi chứ. Tất cả những gì chúng cần là con suy nghĩ cẩn thận một chút thôi."

James *re-read* the most difficult question. He understood each and every word, but together, the words made no sense.

They obviously made *sense* to someone, or even to a whole lot of people. James wished he was one of them but he wasn't. It was as simple as that.

***

James *đọc lại* câu hỏi khó nhất. Từ nào cậu cũng hiểu, nhưng ghép chúng lại cùng nhau thì chẳng có nghĩa gì cả.

Chắc chắn mấy câu này là *có nghĩa* với ai đó, hay thậm chí là với tất cả mọi người. James ước gì mình là một trong số đó, nhưng đâu thể được. Điều này dễ hiểu mà!

***

He thought of Kane, a boy at school who just seemed to get things. He thought of Hannah, his cousin. Auntie Linda said Hannah would eat schoolwork for breakfast if she was allowed to.

He thought of Dad, too. Everything was easy for Dad.

***

James nghĩ đến Kane, cậu bạn học ở trường dường như biết tất cả mọi thứ trên đời. Cậu nghĩ đến cô em họ Hannah. Dì Linda nói rằng nếu được phép thì hẳn con bé có thể làm bài tập thay cho cả bữa sáng.

Cậu cũng nghĩ đến ba. Đối với ba, mọi việc đều dễ dàng.

***

“Mum, I really don’t get what I’m supposed to do.”

Mum sighed, poured out two *mugs of water* and sat down beside him. “Let’s try this one,” she said, pointing. “Read one sentence at a time - aloud.”

At the end of the first sentence, Mum looked at James. “So, you know what that means, right?”

“Mẹ ơi, con thực sự không hiểu con cần phải làm gì.”

Mẹ thở dài, rót hai *ly nước* rồi ngồi xuống cạnh cậu. “Mình thử làm câu này xem!”, mẹ nói và chỉ vào câu hỏi. “Con đọc to từng câu một lên đi!”

Khi James đọc xong câu thứ nhất, mẹ nhìn cậu. “Con biết câu này muốn nói gì, đúng không nào?”

“Kind of,” James replied.

“Read on.”

Suddenly, *everything clicked*. “Ohh, now I see,” James said. “Thanks, Mum.”

“I didn’t DO anything, James. Can’t you see that? It’s the same old story - if something even looks difficult, you *switch off* your brain. Exactly when you should be *switching* it on!”

***

“Một chút ạ”, James trả lời.

“Con đọc tiếp đi.”

Bỗng nhiên, *mọi thứ đều sáng tỏ*. “Ơ, giờ thì con hiểu rồi!”, James nói. “Cảm ơn mẹ.”

“Mẹ có LÀM gì đâu. Con không nhận ra vấn đề à? Chuyện này lúc nào cũng vậy - cứ việc gì trông có vẻ khó khăn, con lại ‘*tắt*’ bộ não của mình đi. Trong khi đó lại chính là lúc con cần ‘*bật*’ nó lên.”

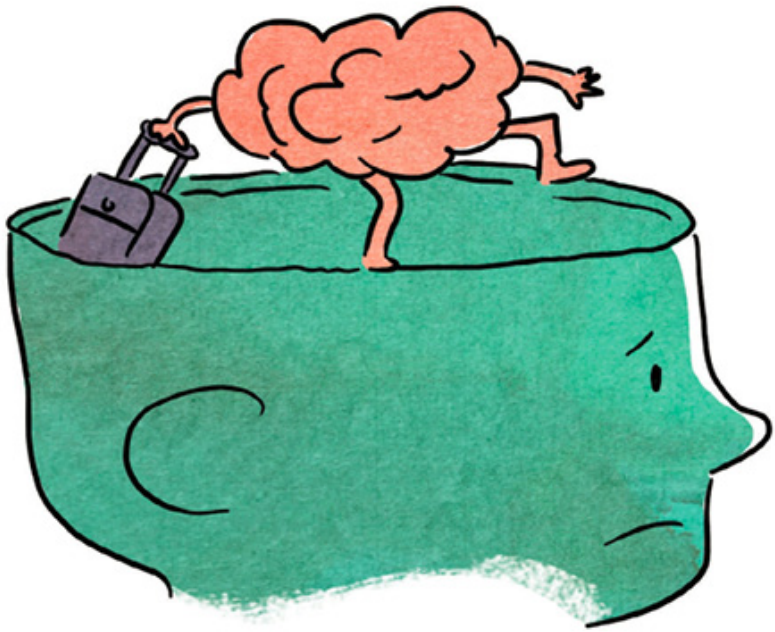

Now Mum was grumpy. James wondered if it was because he'd interrupted her Facebook time.

"If you're not going to complete that *jigsaw puzzle* you started two weeks ago, put it away so I can use that table again," she told James later. "And why haven't you finished putting away your clothes? It's no use doing things halfway!"

***

Mẹ bỗng dưng nhăn nhó. James tự hỏi không biết có phải vì cậu đã làm gián đoạn thời gian lướt Facebook của mẹ không.

"Nếu con không định xếp cho xong *bộ ghép hình* mà con đã bắt đầu từ hai tuần trước thì dẹp nó đi để mẹ có thể sử dụng cái bàn", lát sau mẹ nói với James. "Còn nữa, tại sao con không xếp nốt áo quần của mình đi nhỉ? Chẳng ích gì khi cứ làm mọi việc nửa vời!"

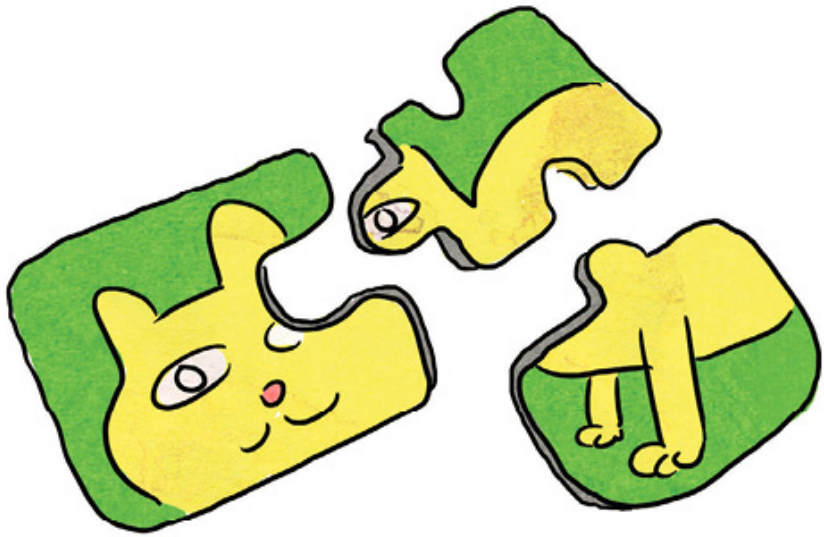

Dad was good at sensing Mum's mood.

"Is everything okay?" he asked, almost as soon as he arrived home.

"Fine," Mum said. "Everything's fine."

Dad swallowed hard and looked at James. "We'll talk later," he told Mum.

Ba nắm bắt tâm trạng của mẹ rất tài.

“Mọi việc ổn cả chứ?”, gần như là vừa về đến nhà, ba đã hỏi.

“Ổn cả”, mẹ nói. “Mọi việc đều ổn.”

Ba nghẹn họng nhìn James. “Chúng ta sẽ nói chuyện sau vậy”, ba nói với mẹ.

CHAPTER 2 - CHƯƠNG 2

DAD WANTED TO GET FIT. HE DECIDED THAT JAMES SHOULD GET FIT TOO.

"LET'S GO JOGGING," HE SAID. "WE'LL START BY RUNNING ONCE AROUND THE PARK AND BUILD UP FROM THERE."

JAMES LOOKED AT DAD AS IF HE HAD LOST ALL HIS COMMON SENSE. "WHY?"

***

BA MUỐN KHỎE MẠNH. BA QUYẾT ĐỊNH RẰNG JAMES CŨNG NÊN RÈN LUYỆN ĐỂ CÓ SỨC KHỎE TỐT.

"CHÚNG TA CÙNG CHẠY BỘ NÀO", BA NÓI. "CHA CON MÌNH SẼ BẮT ĐẦU CHẠY MỘT VÒNG QUANH CÔNG VIÊN, RỒI TỪ ĐÓ TĂNG TỐC NHÉ."

JAMES NHÌN BA NHƯ THỂ BA LÀ NGƯỜI MẤT TRÍ. "TẠI SAO Ạ?"

"WELL," DAD SAID, "I SIT IN AN OFFICE ALL DAY WHILE YOU SIT DOWN IN CLASS. THEN WE SIT AROUND WHEN WE GET HOME. WE'RE GETTING LAZY."

"BUT, WE HAVE SPORTS AT SCHOOL!"

"NOT ENOUGH," DAD REPLIED. "A HEALTHY BODY NEEDS MORE."

JAMES DIDN'T ARGUE. HE JUST HOPED DAD'S ENTHUSIASM WOULD MELT AWAY ONCE HE WORKED UP A SWEAT.

JAMES DIDN'T LIKE SPORTS. KANE HAD TOLD HIM THAT MOST SPORTS HAD BEEN INVENTED BY THE ENGLISH. BOTH OF THEM WISHED THE ENGLISH HAD QUIT AS INVENTORS AFTER THEY

MADE THE FIRST FLUSHING TOILET.

***

“À THÌ”, BA NÓI, “BA NGỒI SUỐT NGÀY TRONG VĂN PHÒNG CÒN CON THÌ NGỒI HOÀI TRONG LỚP. RỒI KHI VỀ NHÀ, CHÚNG TA LẠI TIẾP TỤC NGỒI. CÀNG NGÀY CHÚNG TA CÀNG Ù LÌ.”

“NHƯNG Ở TRƯỜNG TỤI CON CŨNG CÓ CÁC MÔN THỂ THAO MÀ!”

“CHỪNG ĐÓ CHƯA ĐỦ”, BA ĐÁP LẠI. “MỘT CƠ THỂ KHỎE MẠNH CẦN NHIỀU HƠN THẾ.”

JAMES KHÔNG TRANH CÃI NỮA. CẬU CHỈ MONG SAO NHIỆT HUYẾT CỦA BA SẼ TAN CHẢY KHI NGƯỜI ÔNG ĐẪM MỒ HÔI.

JAMES KHÔNG THÍCH THỂ THAO. KANE TỪNG NÓI VỚI CẬU RẰNG HẦU HẾT CÁC MÔN THỂ THAO LÀ DO NGƯỜI ANH SÁNG TẠO RA. CẢ HAI ĐỀU ƯỚC GÌ SAU KHI TẠO RA BỒN VỆ SINH XẢ NƯỚC ĐẦU TIÊN THÌ NGƯỜI ANH ĐỪNG LÀM NHÀ PHÁT MINH NỮA.

***

AT FIRST, JOGGING WITH DAD WAS OKAY. BUT DAD WANTED TO GO FURTHER AND FURTHER, AND JAMES COULDN’T SEE THE POINT.

***

MỚI ĐẦU, CHẠY BỘ VỚI BA CŨNG ĐƯỢC. NHƯNG BA CÀNG LÚC CÀNG MUỐN CHẠY XA HƠN, XA HƠN NỮA, VÀ JAMES THÌ KHÔNG THỂ HIỂU ĐƯỢC SAO LẠI THẾ.

TO JAMES, *PUFFING* WAS THE BODY'S WAY OF TELLING YOU WHEN TO STOP. FOR DAD, IT SHOWED THAT THE GOAL OF FITNESS WAS A LONG WAY OFF, AND ONLY MORE JOGGING WOULD GET THEM THERE.

"IT'S NOT LIKE I'M GOING TO RUN A MARATHON," JAMES ARGUED. "THIS IS CRAZY!"

"NOW THERE'S AN IDEA," MUM TOLD DAD. "SOMETHING TO WORK TOWARDS. IF I GET FIT TOO, WE COULD ENTER A FUN RUN OR A HALF-MARATHON - AS A FAMILY!"

"I AM NOT GOING TO RUN A MARATHON. OR ANY PART OF A MARATHON. I'M NOT EVEN GOING TO RUN AROUND THE PARK ANY MORE. I GIVE UP, OKAY?"

***

ĐỐI VỚI JAMES, *THỞ PHÌ PHÒ* LÀ CÁCH CƠ THỂ THÔNG BÁO

CHO BẠN BIẾT ĐÃ ĐẾN LÚC DỪNG LẠI. CÒN VỚI BA, ĐIỀU ĐÓ CHỨNG TỎ MỤC TIÊU KHỎE MẠNH VẪN CÒN CÁCH KHÁ XA, VÀ CHỈ CÓ CHẠY BỘ NHIỀU HƠN NỮA THÌ MỚI ĐẠT ĐẾN ĐÓ ĐƯỢC.

“ĐÂU CÓ VẺ GÌ CON ĐỊNH THAM GIA CHẠY MARATHON ĐÂU BA!”, JAMES TRANH LUẬN. “ĐIỀU NÀY THẬT NGỚ NGẨN!”

“GIỜ CÓ Ý NÀY NÈ”, MẸ NÓI VỚI BA. “PHẢI CÓ MỘT ĐIỀU GÌ ĐÓ ĐỂ HƯỚNG ĐẾN. NẾU EM CŨNG CÓ SỨC KHỎE TỐT, CẢ NHÀ CHÚNG TA CÓ THỂ THAM GIA CHẠY BỘ TỪ THIỆN FUN RUN HAY CHẠY BỘ ĐƯỜNG TRƯỜNG 21KM HALF-MARATHON!”

“CON SẼ KHÔNG THAM GIA CHẠY MARATHON. HAY BẤT CỨ CÁI GÌ LIÊN QUAN ĐẾN MARATHON. THẬM CHÍ CON CÒN KHÔNG ĐỊNH TIẾP TỤC CHẠY QUANH CÔNG VIÊN NỮA. CON BỎ CUỘC, ĐƯỢC CHỨ?”

***

MUM AND DAD EXCHANGED A GLANCE.

“THAT’S FINE, JAMES,” DAD SAID. “YOU CAN GIVE UP. BUT HERE’S THE THING - YOUR MOTHER AND I ARE A LITTLE BIT WORRIED THAT YOU GIVE UP QUITE OFTEN.”

“SOMETIMES YOU NEED TO WORK AT THINGS,” MUM ADDED. “THAT’S HOW WE LEARN. THAT’S HOW WE IMPROVE.”

***

MẸ VÀ BA LIẾC NHÌN NHAU.

“ĐƯỢC THÔI, JAMES À”, BA NÓI. “CON CÓ THỂ BỎ CUỘC. NHƯNG VẤN ĐỀ Ở ĐÂY LÀ - BA VÀ MẸ CÓ CHÚT LO LẮNG KHI CON RẤT THƯỜNG XUYÊN BỎ CUỘC NHƯ THẾ.”

“ĐÔI KHI CON CẦN PHẢI LÀM ĐẾN CÙNG”, MẸ THÊM VÀO. “ĐÓ LÀ CÁCH CHÚNG TA HỌC HỎI. ĐÓ LÀ CÁCH CHÚNG TA TIẾN BỘ.”

THE CONVERSATION WAS NO LONGER ABOUT JOGGING, AND JAMES WAS CONFUSED BY THE TURN IT HAD TAKEN.

HE KNEW MUM WAS DISAPPOINTED WHEN HE DIDN'T FINISH MAKING MODELS OR ABANDONED A JIGSAW PUZZLE THAT WAS ONLY HALF COMPLETE. TO HIM, IT WASN'T A BIG DEAL. WHY SHOULD IT BOTHER HER?

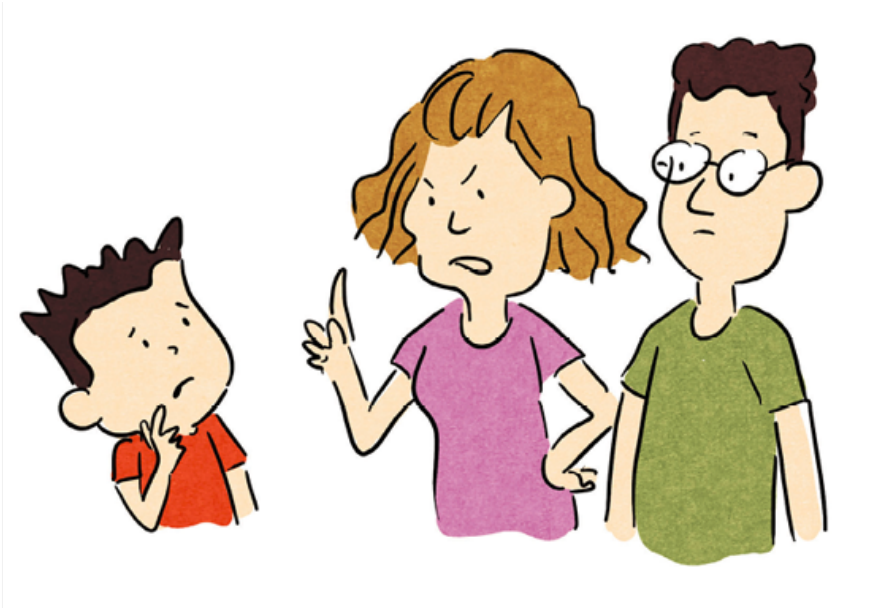

CUỘC NÓI CHUYỆN KHÔNG CÒN XOAY QUANH VIỆC CHẠY BỘ NỮA, VÀ JAMES CẢM THẤY HOANG MANG KHI BA MẸ CHUYỂN ĐỀ TÀI NHƯ VẬY.

CẬU BIẾT MẸ THẤT VỌNG KHI CẬU KHÔNG HOÀN THÀNH TRÒ LẮP RÁP MÔ HÌNH HAY BỎ NGANG TRÒ XẾP HÌNH. ĐỐI VỚI CẬU, CHUYỆN ĐÓ CHẲNG LỚN LAO GÌ. NHƯNG TẠI SAO CHUYỆN ẤY LẠI KHIẾN MẸ BUỒN BỰC THẾ NHỈ?

MUM WASN'T FINISHED. "HOW MANY TIMES HAVE YOU ASKED US TO HELP YOU WITH HOMEWORK YOU COULD REALLY DO

YOURSELF? YOUR TEACHERS SAY THE SAME THING - THAT YOU'D DO MUCH BETTER IF YOU SET YOUR MIND TO IT."

"I TRY MY HARDEST," JAMES SAID, BUT HE WAS NOT ACTUALLY SURE WHETHER THAT WAS TRUE. "I JUST DON'T WANT TO RUN MARATHONS, THAT'S ALL!"

"LIKE I SAID, FINE," DAD SAID. THEN HE WINKED, TRYING TO LIGHTEN THE MOOD. "I DON'T THINK I DO, EITHER."

***

Mẹ vẫn chưa nói xong. "Bao nhiêu lần con nhờ ba mẹ giúp con làm bài tập về nhà trong khi con thực sự có thể tự mình làm? Thầy cô giáo cũng nói hệt như vậy - rằng con có thể làm tốt hơn nếu con chịu để tâm trí vào đó."

"Con đã cố hết sức rồi mà!", James nói, nhưng cậu không thực sự chắc chắn điều đó có đúng không. "Con chỉ không muốn chạy marathon. Có thế thôi!"

"Thì ba đã nói rồi mà, không sao cả!", ba nói. Sau đó ông nháy mắt, cố gắng làm tâm trạng cậu tươi tỉnh hơn. "Ba cũng không nghĩ là ba muốn chạy marathon."

CINEMA
Now Showing
Big Hero
Showtimes

CHAPTER 3 - CHƯƠNG 3

On Sunday, Dad took James to a movie. Mum was shopping for clothes - and it was no surprise when she messaged Dad to say she needed a couple more hours.

“There’s only one thing to do,” Dad laughed. “Café time. Coffee for me, cake for you.”

Awesome! James thought.

***

Chủ nhật, ba dẫn James đi xem phim. Mẹ đi mua sắm quần áo - và chẳng có gì ngạc nhiên khi mẹ nhắn tin cho ba báo là mẹ cần thêm vài tiếng đồng hồ nữa.

“Giờ chúng ta chỉ có một việc để làm thôi”, ba cười to. “Quán cà phê thẳng tiến! Cà phê cho ba, bánh ngọt cho con.”

Tuyệt cú mèo! James thầm nghĩ.

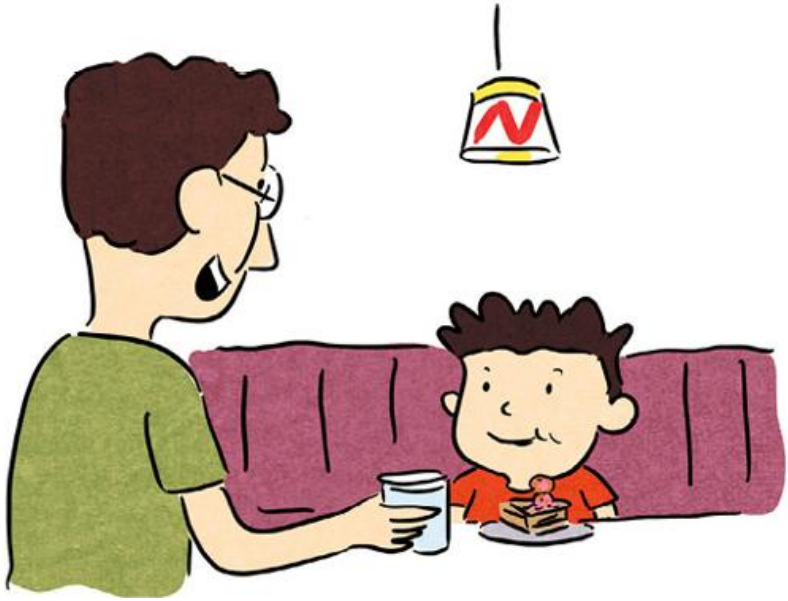

James ordered his favourite dessert - and it came with two scoops of ice cream.

Dad sipped his hot latte. “You probably think that Mum and I are a bit hard on you sometimes,” he said. “You’re doing fine at school and you’re a good kid. We’re proud of you.”

James knew he should say “thanks”, but his mouth was full.

***

James gọi món tráng miệng yêu thích - món bánh ngọt kèm 2 viên kem mát lạnh.

Ba nhâm nhi cà phê latte nóng. “Chắc con nghĩ đôi khi ba mẹ quá khắt khe với con”, ba nói. “Con học tốt ở trường và con là một cậu bé ngoan. Ba mẹ rất tự hào về con.”

James biết cậu nên nói “cảm ơn”, nhưng miệng cậu lại đang đầy kem.

“I’ll tell you a story,” Dad carried on. “It’s a true story about your mother’s family.”

“O-kay,” James thought. Family stories could be funny. If this one wasn’t, the cake would make it better.

“Your Grandpa worked so hard that your mum didn’t see him much. He ran deliveries all day and drove a taxi at night… ”

“Mum has told me this, Dad - and so has Grandpa.”

***

“Để ba kể con nghe một câu chuyện”, ba nói tiếp. “Đó là câu chuyện có thật về gia đình của mẹ.”

“Hay quá”, James nghĩ. Những câu chuyện về gia đình chắc vui lắm đây. Mà dù nó không vui thì món kem lạnh cũng sẽ khiến nó tốt hơn.

“Ông ngoại đã làm việc bận rộn đến nỗi mẹ con không gặp ông thường xuyên được. Ông đi giao hàng suốt cả ngày, còn buổi tối thì lái taxi…”

“Mẹ đã kể cho con nghe rồi, ba à - và ông cũng kể nữa.”

***

Dad raised one eyebrow. “Ah, but there are things I’m sure they haven’t told you. Grandpa’s father, your great-grandfather… he was the reason Grandpa needed to work so hard.”

That sounded interesting. “Why?”

“Because he was lazy. He inherited quite a lot of money and… ”

“Wait, so we were supposed to be rich?” The idea made James’ mind race.

***

Ba nhướng mày. “Ừ, nhưng có những điều ba chắc là mẹ và ông chưa từng kể với con. Ba của ông ngoại, tức là ông cố của con… chính ông ấy là nguyên nhân khiến ông ngoại phải làm việc cật lực như vậy.”

Chà, nghe có vẻ thú vị quá. “Tại sao ạ?”

“Bởi vì ông cố lười. Ông cố thừa kế khá nhiều tiền và…”

“Khoan đã ba, thế nghĩa là chúng ta cũng từng được xem là giàu có ạ?”. Ý nghĩ này khiến đầu óc James nhanh nhạy hẳn lên.

***

“Nobody is supposed to be rich - and some people who are born rich don’t understand that. Your Grandpa’s father didn’t. He thought hard work was something that other people did. The only thing he worked at was spending money.”

James *grinned*. He could be good at that kind of work too.

“Không ai được xem là giàu có cả - và một số người sinh ra trong cảnh giàu sang không hiểu điều này. Ông cố của con cũng không hiểu. Ông nghĩ rằng làm việc chăm chỉ là việc của người khác. Việc duy nhất ông làm là tiêu tiền.”

James *cười toe toét*. Cậu cũng có thể làm giỏi loại công việc này.

“There’s really nothing funny about it, James. Just ask your Grandpa. Before he was your age, the family’s money was gone. Mum’s grandmother had to cook hawker food while her husband gambled away anything extra she brought home, probably looking for an easy way to get rich again.”

Whenever Mum talked about Grandpa’s life, tears sparkled in her eyes. Now, James could see why.

***

“Thật sự không có gì thú vị về chuyện này đâu, James à. Hãy hỏi ông ngoại con xem. Khi ông còn nhỏ tuổi hơn cả con bây giờ, tiền bạc trong nhà hết sạch. Bà cố của con phải nấu đồ ăn để bán hàng rong, trong khi ông cố nướng vào các sòng bài còn hơn số tiền bà kiếm được, có lẽ là ông muốn tìm một cách dễ dàng để giàu có như xưa.”

Bất cứ khi nào mẹ tâm sự về cuộc đời của ông ngoại, mắt mẹ cũng lóng lánh nước. Bây giờ, James đã hiểu được tại sao rồi.

“When your great-grandfather died, there was no inheritance for your Grandpa. He started from scratch. He worked to look after his mother, and then his own wife, and then Auntie Linda and your mum.”

“Grandpa’s the coolest,” James said.

Dad nodded. “You’re right. And it was hard work that made him that way!”

***

“Khi ông cố qua đời, không có bất kỳ tài sản thừa kế nào để lại cho ông ngoại cả. Ông ngoại đã bắt đầu từ hai bàn tay trắng. Ông phải làm việc rất vất vả để chăm sóc cho bà cố, sau đó là bà ngoại, và rồi đến dì Linda và mẹ con.”

“Ông ngoại là tuyệt nhất!”, James nói.

Ba gật đầu. “Con nói đúng. Và chính lao động vất vả đã làm ông trở nên tuyệt vời như thế!”

CHAPTER 4 - CHƯƠNG 4

James was sharing the back seat of the car with enough shopping bags to keep a recycling factory busy for a week. Mum seemed content.

"I was telling James about your grandfather," Dad said, steering around the tight corners of the underground carpark. "About how he made life tough for everybody."

***

James đang ngồi ở hàng ghế sau xe ô tô cùng với số lượng túi hàng hóa đủ để nhà máy tái chế phải bận rộn trong suốt một tuần. Mẹ trông có vẻ rất vui.

"Anh vừa kể cho James nghe về ông em", ba vừa nói vừa cua tay lái vòng theo những góc hẹp của bãi đậu xe dưới tầng hầm. "Về việc ông đã khiến cho cuộc sống của mọi người khó khăn như thế nào."

***

"Really?" Mum said. "Why?"

Dad hesitated before replying. "Well… why not? Maybe there's a lesson in it for him - about diligence."

"What's diligence?" James asked.

There was no reply. Mum and Dad seemed to be having a conversation that didn't involve words.

***

"Thật à?", mẹ nói. "Sao vậy anh?"

Ba ngập ngừng trước khi trả lời. "À... tại sao không? Có lẽ trong câu

chuyện đó có một bài học tốt cho con - về tính cần cù."

"Cần cù là gì ạ?", James hỏi.

Không ai trả lời cậu. Mẹ và ba dường như đang có một cuộc đối thoại ngầm với nhau dù không nói thành tiếng.

Mum broke the silence. "There are things we could tell him about your family too - not everybody in your family has been so wonderfully diligent."

Again, James spoke up. "What does diligent mean?"

"A diligent person keeps working at things," Dad said. "He doesn't give up. Diligence means not being lazy."

***

Mẹ phá vỡ sự im lặng. "Có một số điều về gia đình của anh mà mình cũng có thể kể cho con nghe - không phải ai trong gia đình của anh cũng đều cần cù đến mức tuyệt vời cả đâu."

Lần nữa, James lại hỏi to hơn: "Cần cù nghĩa là gì ạ?".

"Một người cần cù sẽ cố gắng làm việc tới cùng", ba nói. "Anh ta sẽ không bao giờ bỏ cuộc. Cần cù nghĩa là không lười biếng."

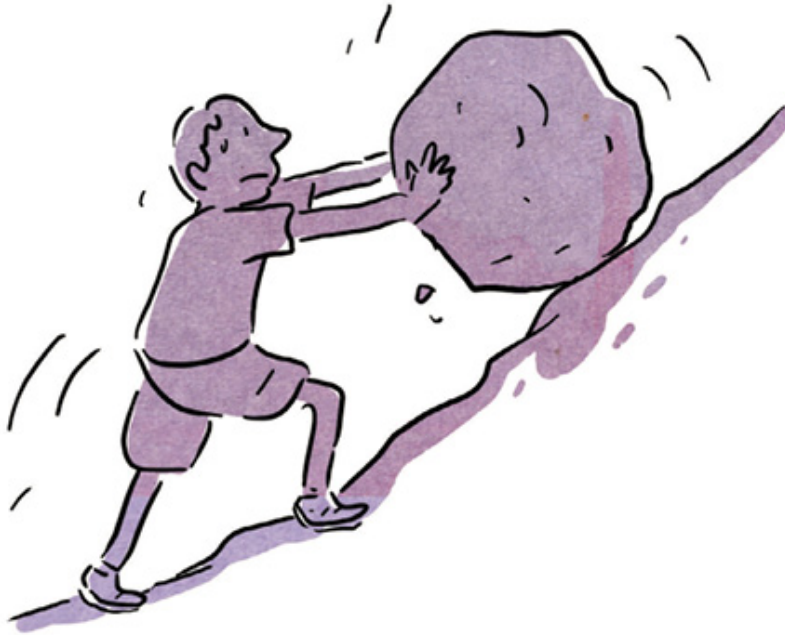

At home, Dad announced he was going for a run. Without saying a word, James put on his socks and slipped on his sports shirt and shorts.

“I’m not making you tag along,” Dad said. “But if you want to, that’s great!”

***

Về đến nhà, ba nói ba sẽ ra ngoài chạy bộ. James không nói gì, cậu lặng lẽ mang tất và mặc vội quần áo thể thao.

“Ba không có ý định để con chạy theo đâu”, ba nói. “Nhưng nếu con muốn thế thì thật tuyệt vời!”

***

Keeping up with Dad was hard. James pushed himself until he felt he might vomit. Sweat dripped from his brow.

Finally, Dad stopped. “Nice work, James,” he *puffed*.

James couldn’t find enough air to reply.

***

Thật khó để chạy theo kịp ba. James ráng sức cho đến khi cậu có cảm tưởng như sắp nôn đến nơi. Mồ hôi chảy thành từng giọt trên trán cậu.

Cuối cùng, ba dừng bước. “Cừ lắm, James!”, ba nói *hổn hển*.

James hụt hơi đến nỗi không thể trả lời.

While Dad was stretching his leg muscles at a park bench, he spoke again.

“I know why you came with me,” he said.

James looked at Dad blankly.

“You’re trying to prove that you’re not lazy. That’s terrific. But do you know what? Jogging isn’t the point - it’s something I decided to do, for me. What’s important is that you work hard at the things you need to do. And every time you decide to do something, you need to make certain you give it your best shot. Does that make sense?”

James nodded. It did.

***

Trong lúc tập giãn cơ chân ở băng ghế công viên, ba lại nói tiếp.

“Ba biết tại sao con chạy cùng với ba”, ba nói.

James ngây người nhìn ba.

“Con đang cố chứng minh rằng con không lười biếng. Điều đó rất tuyệt! Nhưng con biết gì không? Chạy bộ không phải là mấu chốt vấn đề - đó chỉ là điều ba quyết định làm, cho chính bản thân ba. Điều quan trọng là con nỗ lực hoàn thành những việc con cần phải làm. Và mỗi lần con quyết định làm điều gì đó, con cần chắc

chắn rằng con đã cố gắng hết sức. Con hiểu không?"

James gật đầu. Cậu đã hiểu.

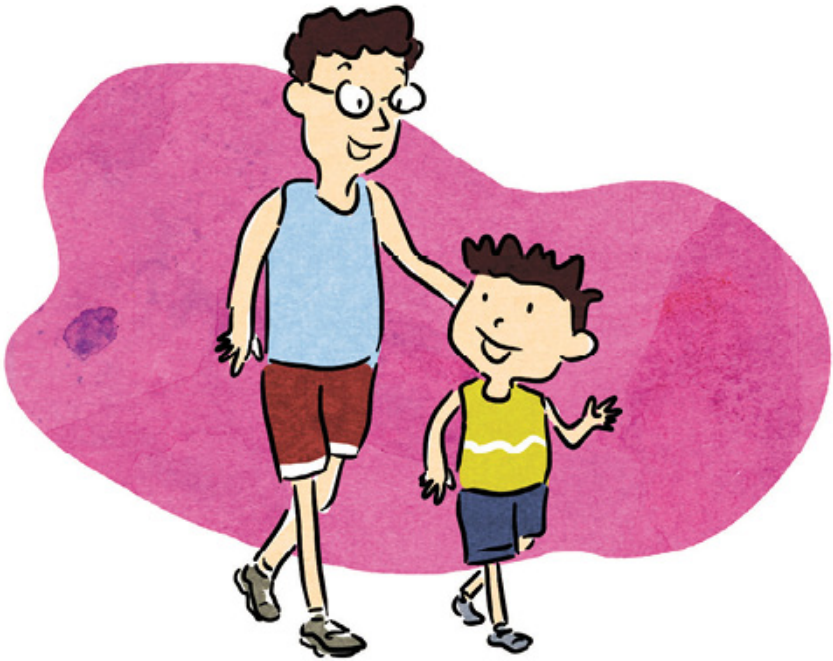

"Not finishing the things you start can become a habit. That's what your Mum and I are concerned about - we want you to develop a good attitude, that's all."

"So that I don't spend all the family's money, like Mum's grandfather?"

Dad *chuckled*. "Hey, Mum might have done that herself today. Did you see all those shopping bags?"

***

"Không hoàn thành những công việc mình đã bắt đầu có thể sẽ tạo nên một thói quen xấu. Đó là điều mà mẹ con và ba quan tâm - ba mẹ muốn con phát huy thái độ tích cực, chỉ cần thế thôi!"

"Để con không tiêu hết tiền của gia đình mình, giống như ông của mẹ phải không ba?"

Ba *mỉm cười*. "Ái chà, hôm nay có vẻ Mẹ đã làm thế rồi, con ạ. Con

thấy tất cả những cái túi xách mua sắm lúc nãy không?"

***

The air was thick and still as they crossed the road to walk back home.

"Dad?" James said. "Mum wasn't happy that you told me that story about Grandpa's dad, was she?"

"She's just sensitive about it. If you're smart, you won't raise the subject yourself… "

"But why?"

"It still hurts, James - she feels sorry for Grandpa and sad that he was missing from her life when she was a kid. She also knows that she can never repay him for all the sacrifices he made."

***

Bầu không khí dày đặc tận đến khi hai cha con băng qua đường để về nhà.

"Ba ơi!". James nói. "Hình như mẹ không vui khi ba kể con nghe chuyện về ba của ông ngoại phải không ạ?"

"Mẹ chỉ nhạy cảm khi nhắc đến nó thôi. Nếu con khéo léo thì đừng tự nêu ra vấn đề này nữa..."

"Nhưng vì sao vậy ạ?"

"Nó vẫn khiến mẹ đau lòng, James à. Mẹ con cảm thấy thương ông ngoại và buồn vì ông không thể ở bên mẹ nhiều khi mẹ còn là một đứa trẻ. Mẹ cũng biết rằng mẹ sẽ không bao giờ có thể làm gì để bù đắp cho tất cả sự hy sinh mà ông đã làm."

***

"Thanks," James said as they reached their door.

"For what?"

"For explaining. And don't worry. I'm going to be extra diligous from now on."

"Diligent," Dad laughed. "The word is *diligent*."

“Cảm ơn ba”, James nói khi hai cha con vừa tới cửa nhà.

“Về điều gì?”

“Vì đã giải thích cho con hiểu. Và ba mẹ đừng lo lắng nữa nhé! Từ giờ con sẽ cần...cần... hơn.”

“Cần cù”, ba bật cười. “Từ đó là *cần cù*.”

DISCUSSION QUESTIONS - CÁC CÂU HỎI THẢO LUẬN

1) Was James' homework too difficult? Why was he getting stuck with his homework again?

2) Why do you think James "switches off" his brain when he thinks something is difficult? Have you done this?

3) James could not see the point of jogging in the park because he already had sports at school. How was this attitude different to the attitude of his father?

4) Soon James decided that he was not going to run around the park any more. Do you know someone who gives up easily too? Describe that person and give an example of what usually happens.

5) James was surprised that Mum was upset about the models and jigsaw puzzle that he had not completed. Why was this a big deal to Mum?

6) James understood how the actions of his great-grandfather had affected the life of Grandpa. How did James feel about this, and what did he think of Grandpa?

7) Why was Mum sensitive when talking about her father?

8) Why do you think James decided to continue jogging with Dad?

9) Look up "diligent" in the dictionary and write down three synonyms.

10) How do you think being diligent can help you as you grow older?

***

1. Bài tập về nhà của James có quá khó không? Tại sao cậu lại bị bí với bài tập về nhà?

2. Theo em, tại sao khi James nghĩ một việc nào đó là khó khăn, cậu ấy lại tự "tắt" bộ não mình? Em có từng làm như vậy không?

3. James không thể hiểu được mục đích của việc chạy bộ trong công viên. Thái độ của cậu và thái độ của ba cậu ấy khác nhau như thế nào?

4. Chẳng bao lâu sau, James cương quyết không chạy bộ quanh công viên nữa. Em có biết người nào cũng dễ dàng bỏ cuộc như vậy không? Hãy mô tả người đó và cho một ví dụ về việc thường hay xảy ra.

5. James ngạc nhiên khi thấy mẹ buồn về việc cậu không hoàn thành mô hình và trò chơi xếp hình. Vì sao hành động này lại là vấn đề lớn đối với mẹ?

6. James đã hiểu những hành động của ông cố có ảnh hưởng như thế nào đối với cuộc đời của ông ngoại. James cảm thấy như thế nào về điều này, và cậu nghĩ gì về ông ngoại?

7. Tại sao mẹ nhạy cảm khi nói chuyện về ba của mẹ?

8. Em nghĩ sao khi James quyết định tiếp tục chạy bộ với ba?

9. Hãy tra từ điển nghĩa của từ "cần cù" và viết ra ba từ đồng nghĩa.

10. Em nghĩ sự cần cù có thể giúp em như thế nào khi em lớn?